

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3589

Vragen van het lid **Van Baarle** (DENK) aan de Staatssecretaris van Financiën over *het stelselmatig achterhouden van stukken door de Belastingdienst en discriminatie van de islamitische instellingen* (ingezonden 25 augustus 2023).

Mededeling van Staatssecretaris **Van Rij** (Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst) (ontvangen 8 september 2023).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het NRC-artikel «De fiscus was te hard voor de Haagse As-Soennah-moskee, discrimineerde mogelijk zelfs»¹.

Vraag 2

Bent u benaderd door de NRC voor vragen en hoe heeft u daarop gereageerd?

Vraag 3

Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van Rechtbank Den Haag van 8 augustus 2023?²

Vraag 4

Bent u op de hoogte van het feit dat rechtbank heeft aangenomen dat sprake is van discriminatie doordat de Belastingdienst geen openheid van zaken heeft gegeven?

Vraag 5

Waarom heeft de Belastingdienst geen openheid van zaken gegeven door geen stukken te overleggen op het verzoek van de rechtbank?

Vraag 6

Wat is het beleid van de Belastingdienst als de rechtbank in een procedure verzoekt om stukken te overleggen?

¹ NRC, 22 augustus 2023 (<https://www.nrc.nl/nieuws/2023/08/22/fiscus-was-te-hard-voor-moskee-a4172546>).

² Rechtbank Den Haag, 8 augustus 2023 (<https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:RBDHA:2023:11856&showbutton=true&keyword=ANBI&idx=1>).

Vraag 7

Wat zijn de redenen om geen stukken te overleggen in een rechtszaak als de rechtbank daar expliciet om vraagt?

Vraag 8

Mag de Belastingdienst zelf bepalen om geen stukken te overleggen aan de rechtbank?

Vraag 9

Kunt u bevestigen dat de Belastingdienst op grond van artikel 8:42 Algemene wet bestuursrecht (Awb) verplicht is om alle op de zaak betrekking hebbende stukken te verstrekken? Klopt het dat u eerder in een interview aan RTL4 heeft aangegeven dat – in de kern – er niets aan de hand is³? Erkent u dat de Belastingdienst wederom geen stukken overlegt en daarmee artikel 8:42 Awb heeft geschonden? Bent u bereid om toch wel te erkennen dat er sprake is van een structureel probleem?

Vraag 10

Gaat u onderzoek instellen naar het handelen van de Belastingdienst, in het bijzonder naar het achterhouden van stukken? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11

Hoe classificeert u het bij voorbaat verdacht beschouwen van andere islamitische instellingen?

Vraag 12

Waarom zijn alleen islamitische instellingen door het CAF-team onderzocht? Welk (wetenschappelijk) onderzoek ligt daaraan ten grondslag?

Vraag 13

Heeft het onderzoek naar de islamitische instellingen gevolgen gehad voor de donateurs aan islamitische instellingen? Zo ja, welke gevolgen zijn dat?

Vraag 14

Kunt u het beeld uit de WOB-stukken bevestigen, zoals beschreven in het NRC-artikel, dat donateurs op basis van hun tweede nationaliteit zijn geselecteerd? Is deze blauwdruk nog beschikbaar? Zo ja, hoeveel mensen zijn opgenomen in deze blauwdruk?

Vraag 15

Welke nationaliteiten zijn in dat kader geselecteerd?

Vraag 16

Welke selectiecriteria zijn daarbij toegepast?

Vraag 17

Hoe zijn die selectiecriteria tot stand gekomen?

Vraag 18

Zijn deze mensen geïnformeerd over het feit dat zij op basis van hun tweede nationaliteit zijn geselecteerd? Zijn deze personen geïnformeerd dat door die selectie dit gevolgen heeft gehad voor hun giftenaftrek? Zo nee, waarom niet en bent u bereid deze personen alsnog te informeren?

Vraag 19

Van hoeveel islamitische instellingen is sinds 2015 de ANBI-status ingetrokken?

Vraag 20

Zijn er nog moskeeën waarbij de ANBI-status in onderzoek is en dat onderzoek voortvloeit uit het project van het CAF-team?

³ RTL Nieuws, 26 januari 2023 (<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/politiek/artikel/5361651/belastingdienst-informatie-achterhouden-fiscale-zaken-rechter>).

Vraag 21

Klopt het dat in de handleiding bij de giftenquery 2014–2018 aangegeven is dat een gift aan een moskee als een risico op fraude moet worden aangemerkt?

Vraag 22

Klopt het dat in de handleiding bij de giftenquery uit 2016 staat dat giften aan «kerkelijke instellingen alleen met hoofdletters in gevuld door allochtonen» een frauderisico zijn?

Vraag 23

Klopt het dat het nationaliteitscodes zijn opgenomen in de handleiding bij de giftenquery uit 2016, hetgeen volgens de handleiding, «Zeker bij giften een belangrijk gegeven» is?

Vraag 24

Klopt het dat in de handleiding bij de giftenquery is opgenomen dat «giften boven een drempelwaarde altijd als fraude moeten worden aangemerkt, bij twee organisaties een voetnoot «mits niet autochtoon»?»

Vraag 25

Wat vindt u van de door de rechtbank aangehaalde handelwijze van de Belastingdienst om snel een query te laten maken voordat de 2e nationaliteit van burgers uit een systeem is verwijderd? Vindt u dat daarmee in de geest van uw (latere) toezegging om niet te profileren op nationaliteit is gehandeld? Vindt u die handelwijze behoorlijk?

Vraag 26

Klopt het dat de rechtbank overweegt dat de aanleiding voor de controle het ontbreken van de mogelijkheid van het kunnen opvragen van stukken bij een individuele belastingplichtige was? Vindt u het in overeenstemming met het fair play- en zorgvuldigheidsbeginsel om op die grond een derdenonderzoek in te stellen?

Vraag 27

Vindt u de gang van zaken, vanaf de brief van 30 mei 2018 waarin, zoals de rechtbank overweegt, een volledig nieuw standpunt is ingenomen door de Belastingdienst, en de beschikking van 14 juni 2018 waarin de ANBI-status is ingetrokken, zonder de As-Soennah-moskee alsnog in de gelegenheid te stellen te kunnen reageren op dit nieuwe standpunt, behoorlijk?

Vraag 28

Vindt u het proportioneel c.q. voldoen aan de menselijke maat om de ANBI-status met meer dan tien jaar terugwerkende kracht in te trekken?

Vraag 29

Wat voor nut heeft het de ANBI-status met meer dan vijf jaar terugwerkende kracht in te trekken?

Vraag 30

Is het juist, zoals het NRC bericht, dat het besluit om geen mogelijkheid tot herstel te bieden «onder druk van de leiding» is genomen? Wie of welke functie was die leiding?

Vraag 31

Hoe ziet u uw antwoorden op de laatste drie vragen, nu de wetgever heeft gewild dat eerst een mogelijkheid tot herstel wordt geboden aan de ANBI-instelling?

Vraag 32

Gezien de laatste vier vragen: deelt u de zienswijze dat de Belastingdienst door het niet bieden van een herstelmogelijkheid contra legem heeft gehandeld?

Vraag 33

Heeft het CAF-team ook onderzoeken ingesteld naar giften bij niet-islamitische geloofsinstellingen? Zo nee, waarom niet? Als daar vanwege de naar aanleiding van procedures ingevoerde systeem van collectebonnen toentertijd geen aanleiding meer voor was, waarom is de Haagse As-Soennah-moskee dan deze optie niet geboden?

Vraag 34

Hoe reflecteert u op de uitspraak van de rechtbank die de door de inspecteur overgelegde stukken te summier achtte? Waarom is dit niet, zoals door uw voorganger aan de Belastingdienst opgedragen is, ruimhartig gebeurd?

Vraag 35

Houdt u vol dat de zaken waarin de Belastingdienst niet, zoals de wet voorschrijft, uit zichzelf de op de zaak betrekking hebbende stukken aan de As-Soennah-moskee en de rechter geeft, incidenten zijn?

Vraag 36

Waarom was het noodzakelijk deze procedure zo te voeren en waarom kon deze niet worden voorkomen?

Vraag 37

Bent u bereid om de islamitische instellingen die op oneigenlijke gronden zijn onderzocht door de fiscus eventueel financieel te vergoeden voor de geleden schade? Zo nee, waarom niet?

Mededeling

Op 24 en 25 augustus jl. zijn door het lid Van Baarle (DENK) schriftelijke vragen ingediend over «mogelijke discriminatie door de Belastingdienst» en over «het stelselmatig achterhouden van stukken door de Belastingdienst en discriminatie van Islamitische instellingen. Op 30 augustus jl. zijn door de leden Inge van Dijk, Palland en Amhaouch (allen CDA) schriftelijke vragen ingediend over «de uitspraak van de rechtbank in Den Haag inzake het onterecht intrekken van de ANBI-status van de As-Soennah-moskee». Om uw Kamer zo goed en volledig mogelijk te informeren, heb ik meer tijd nodig. Ik kan de vragen niet binnen de gestelde termijn beantwoorden. Ik streef ernaar de antwoorden zo spoedig mogelijk aan uw Kamer te sturen.